

O18 Odporúčania pre národné authority v Nemecku

Číslo projektu:

2015-1-SK01-KA202-008951

Názov projektu:

Slovak Austrian German Alliance for Vocational Education and Training

Skratka projektu:

SAGA for VET

Začiatok projektu:

01.09.2015

Koniec projektu:

01.09.2017

Partneri projektu:

Newport Group, a.s., Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovak Business Agency, Berufsförderungsinstitut Oberösterreich, Europäisches Bildungswerk für Beruf und Gesellschaft

Výzvy a odporúčania

Moduly pre slovenský systém, ktoré sa vypracovali na základe nemeckých profesií ponúkaných v duálnom systéme, konkrétne v profesiách sadrokartonista, predajca v maloobchode a predajca vo veľkoobchode, nepredstavujú porovnateľné odborné kvalifikácie v týchto profesiách v duálnom systéme. Navyše ide o odborné kvalifikácie vytvorené podľa modulárneho návrhu, ktoré sa školili v rámci rekvalifikačných opatrení s vysokou mierou praxe. Odporúčania nemeckej strany, ktoré boli prezentované aj na záverečnej konferencii v Bratislave dňa 18. júla 2017, sa týkajú významných doplnkov pre slovenské profesie a neúplné profesie. Tieto budú načrtnuté vo vzťahu k jednotlivým povolaniam v nasledujúcom texte. Napriek rozdielnosti prístupov, budeme sa snažiť poskytnúť odporúčania a postupy pre realizáciu výsledkov projektu aj pre nemecké úrady v druhej časti tohto výstupu.

Odporúčanie č. 1 - sadrokartonista:

V dnešnej dobe moderných konštrukcií je téma sadrokartónových konštrukcií veľmi podstatná a dôležitá. V nemeckom systéme povolani sa táto profesia vyučuje ako súčasť ďalšej (teda ide o neúplné povolanie). V koncepcii slovenských profesií/školení sú sadrokartónové konštrukcie hlavným zameraním. Štruktúra obsahu, ktorá je popísaná v časti „profil absolventa“, zodpovedá cieľu profesionálnych konceptov, ktoré sú na Slovensku žiadané. Odporúčajú sa tieto doplnky:

1.1 pridanie témy ochrany životného prostredia v stavebných profesiách (pozri nemecký školiaci rámec profesie murár /Ausbildungsrahmenplan – ARP/)

Aby sa zabránilo znečisteniu životného prostredia v pracovnom prostredí, je potrebné účastníkov vyškoliť v týchto témach:

- a. informovanie o znečisťovaní ŽP predmetným podnikom, ktorý poskytuje odbornú prípravu, ale na druhej strane aj o tom, ako sa angažuje v oblasti ochrany ŽP,
- b. zavádzanie pravidiel ochrany ŽP v podniku,
- c. využívanie energie a materiálov šetrných k ŽP,
- d. predchádzanie vzniku odpadov.

Tento obsah musí byť súčasťou odbornej prípravy.

1.2 pridanie témy bezpečnosti práce v stavebných profesiách (pozri nemecký školiaci rámec profesie murár /Ausbildungsrahmenplan – ARP/)

- a. príprava, zabezpečenie a odovzdanie staveniska:
 - príprava staveniska: vyhodnotiť, ktoré sú vhodné dopravné cesty a aká je ich dostupnosť, vykonať opatrenia potrebné na ich používanie
 - inštalácia a údržba dopravných zariadení usmerňujúcich dopravu podľa dopravného plánu

- b. bezpečnosť a ochrana zdravia na stavenisku:
 - prijatie bezpečnostných opatrení predbežným vykonaním renovačných a údržbárskych prác
 - zabezpečenie skladovania nebezpečných materiálov
- c. narábanie s nástrojmi, zariadeniami a strojmi
 - v záujme využitia vhodného nástroja/zariadenia je potrebné vybrať, vyžiadať, prepravovať a pripravovať na prácu potrebné a vhodné nástroje, zariadenia a stroje
- d. uvoľnenie staveniska:
 - odovzdanie vyčisteného staveniska, ktoré opustili všetci konštrukční a iní pracovníci

Tento obsah musí byť súčasťou odbornej prípravy.

Odporúčanie č. 2 - maloobchodník:

Odborná profesia „maloobchodník“ je v Nemecku trojročným programom, ktorý môže byť ukončený aj v čiastočnej podobe, a to v podobe dvojročného programu učňovskej prípravy „predajca“. Slovenský vzdelávací program „maloobchodník“ (alebo predajca v maloobchode) pozostáva z 200-hodinovej výučby a z toho vyplýva, že ide len o časť nemeckej odbornej prípravy „manažérske služby pre maloobchodné služby“. Moduly, ktoré sú vybrané, sú zamerané na rýchlu kvalifikáciu účastníkov na vykonávanie dôležitých úloh na predajných miestach. Začlenenie tém bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany do programu je na dobrej úrovni.

2.1 prídanie témy ochrany životného prostredia (pozri nemecký školiaci rámec profesie asistent manažmentu maloobchodných služieb /Ausbildungsrahmenplan – ARP/)

Aby sa zabránilo znečisteniu životného prostredia v pracovnom prostredí, je potrebné účastníkov vyškoliť v týchto témach:

- a. informovanie o znečisťovaní ŽP predmetným podnikom, ktorý poskytuje odbornú prípravu, ale na druhej strane aj o tom, ako sa angažuje v oblasti ochrany ŽP,
- b. zavádzanie pravidiel ochrany ŽP v podniku,
- c. využívanie energie a materiálov šetrných k ŽP,
- d. predchádzanie vzniku odpadov.

Tento obsah musí byť súčasťou odbornej prípravy.

2.2 prídanie tematickej oblasti, ktorá sa venuje systémom tovarového riadenia, pretože maloobchodníci bývajú zamestnaní aj v medzinárodných spoločnostiach a reťazcoch obchodov, resp. prídanie modulu, ktorý by sa venoval skladovaniu a logistike

2.3 rozširovanie používania rôznych metód, napríklad metódy štyroch krokov/metódy školenia v praxi

Odporúčanie č. 3 - veľkoobchodník:

Nemecké profesijné povolanie sa viaže na učňovské vzdelanie v odbore „asistent manažmentu veľkoobchodných služieb“. Už na začiatku učňovského vzdelávania sa učeň musí rozhodnúť pre jednu z dvoch oblastí: veľkoobchod alebo zahraničný obchod. Obsah predmetného projektu sa zaoberal len s oblasťou veľkoobchodu. Ide o povolanie, na ktoré sa učeň v duálnom systéme pripravuje tri roky.

Slovenský vzdelávací program „veľkoobchodník“ (alebo predajca vo veľkoobchode) pozostáva z 200-hodinovej výučby a z toho vyplýva, že ide len o časť nemeckej odbornej prípravy „manažérske služby pre veľkoobchodné služby“. Moduly, ktoré sa vyberajú, sú zamerané na rýchlu kvalifikáciu účastníkov na vykonávanie dôležitých úloh vo veľkoobchode. Začlenenie tém bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany do programu je na dobrej úrovni.

3.1 pridanie témy ochrany životného prostredia (pozri nemecký školiaci rámec profesie asistent manažmentu veľkoobchodných služieb /Ausbildungsrahmenplan – ARP/)

Aby sa zabránilo znečisteniu životného prostredia v pracovnom prostredí, je potrebné účastníkov vyškoliť v týchto témach:

- a. informovanie o znečisťovaní ŽP predmetným podnikom, ktorý poskytuje odbornú prípravu, ale na druhej strane aj o tom, ako sa angažuje v oblasti ochrany ŽP,
- b. zavádzanie pravidiel ochrany ŽP v podniku,
- c. využívanie energie a materiálov šetrných k ŽP,
- d. predchádzanie vzniku odpadov.

Tento obsah musí byť súčasťou odbornej prípravy.

3.2 rozširovanie používania rôznych metód, napríklad metódy štyroch krokov/metódy školenia v praxi

Ďalšie odporúčania pre organizáciu a výkon modulov učňovského vzdelávania v duálnom systéme na Slovensku

Odporúčanie č. 4 - školiteľ:

Je veľmi dôležité zabezpečiť kvalifikovaných školiteľov v podnikoch poskytujúcich odbornú prípravu, a to najmä takých, ktorí sú schopní naplánovať priebeh školenia a koordinovať jeho teoretický a praktický obsah. V záujme dosiahnutia uvedeného by mal byť zavedený samostatný tréningový program, ktorý by bol porovnateľný s programom nemeckého orgánu pre reguláciu školiteľských kvalifikácií (Ausbildereignung) s trvaním približne 100 hodín. Okrem toho by mal byť vyvinutý a ponúkaný program pre kvalifikovaných pracovníkov s psychologickým, didaktickým a profesijným študijným základom (30 až 40 hodín). Cieľom toho by bol kvalitnejší priamy mentoring na pracovisku. Táto kvalifikácia by mohla motivovať pracovníkov

so vzdelávacou/mentorskou funkciou a pomôcť mladým ľuďom pri zvládaní nových situácií, v ktorých sa ocitajú.

Odporúčanie č. 5 - organizácia vybraných častí školení v duálnom systéme:

Ak zodpovednosť za vykonávanie výcviku učňovského vzdelávania pre uvedené profesie zabezpečuje škola alebo poskytovateľ školenia, nastavenie obsahu a prepojenie teoretickej časti s praktickou časťou musí byť zabezpečené spoluprácou partnera poskytujúceho teóriu s partnerom, ktorý poskytuje prax. V takomto prípade je potrebné zvážiť, ktoré časti teoretického obsahu sa musia realizovať pred umiestnením a aké obsahy školení musia byť školené v podniku. Na tento účel sa odporúča preveriť aktivity a potrebné podmienky na pracoviskách poskytovateľov teoretických školení a poskytovateľov praktického vzdelávania. V takomto prípade by mal byť na pracoviskách v podnikoch poverený aj mentor.

Odporúčanie č. 6 - začlenenie na budúcom pracovisku:

Ak má firma záujem ponechať si učňa, ktorý sa zúčastňuje odbornej prípravy v danom podniku, učeň by mal pracovať na budúcom pracovisku dlhšiu dobu. Eventuálne by sa mohlo vykonať umiestnenie učňa vo väčšej miere v záujme začlenenia na budúcom pracovnom mieste s cieľom dosiahnuť efektívne nasadenie budúceho pracovníka už počas obdobia kvalifikácie.

Odporúčania a požiadavky na hodnotenie výsledkov projektu s nemeckými orgánmi

V Nemecku má zodpovednosť za učňovské vzdelávanie v duálnom systéme vo svojich rukách Priemyselná a obchodná komora. Už pred začatím analýz profesií, bola Priemyselná a obchodná komora informovaná o projekte a prediskutovali sa na jej pôde otázky týkajúce sa objemu, obsahu a zodpovedností.

Výhodou odbornej koncepcie/koncepcie odbornej prípravy, ktorá bola vyvinutá na Slovensku, je krátka doba trvania vzdelávania a dopyt, ktorý je vyšší ako dopyt po absolvovaní kompletného trojročného vzdelávania. Z tohto dôvodu je nastavený systém užitočný a má potenciál motivovať a kvalifikovať tých, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku na základnej alebo strednej škole.

Navyše slovenské školiace koncepty ponúkajú vstupné možnosti pre dlhodobo nezamestnaných ľudí a migrantov. Môžu byť použité ako rekvalifikačný program, ale aj ako moduly pre učňovské vzdelávanie s možnosťou ich skoršej realizácie v praxi, v podnikoch.

1. odporúčanie

Poskytovatelia odbornej rekvalifikácie v Nemecku budú informovaní o vypracovaných slovenských školiacich koncepciách. Informácie budú poskytnuté predovšetkým dvom inštitúciám: 1. Regionale Kompetenzzentrum Berlin, 2. Regionale Kompetenzzentrum Sachsen Anhalt Mitte, Europäisches Bildungswerk. Predmetné inštitúcie sa podieľali aj na príprave odborných koncepcií pre účely projektu. Okrem

uvedeného budú školiace koncepcie publikované aj na internetovej stránke Europäischen Bildungswerk.

2. odporúčanie

Predpokladá sa, že poskytovateľ odbornej prípravy bude spolupracovať s pracovným strediskom a zodpovedným úradom práce aj po revízii koncepcií odbornej prípravy. V takom prípade môžu očakávať, že budú podporované nemeckým partnerom v projekte SAGA for VET.

3. odporúčanie

Ak poskytovateľ odbornej rekvalifikácie potvrdí záujem účastníkov o využitie tréningových konceptov inštalatér sádrokartónových dosiek, veľkoobchodný pracovník a maloobchodník, vzdelávacie kurzy musia byť akreditované akreditačnou komisiou. V takom prípade poskytneme pomoc pri nastavení obsahu, časového objemu a ceny.

4. odporúčanie

Rovnakým spôsobom ako je to formulované v treťom odporúčaní, by sa malo postupovať aj v profesii pracovník vodohospodárskej spoločnosti. V Nemecku neexistuje primeraná odborná kvalifikácia. Pre prácu v tejto profesijnej oblasti profesií sa ponúknu 4 profesie figurujúce v odbornom vzdelávaní a orientované na životné prostredie. Vzhľadom na krátku dobu trvania a nízky dopyt, slovenské povolanie je vhodnou vstupnou možnosťou pre danú cieľovú skupinu.

Za obsah tohto intelektuálneho výstupu nesú výhradnú zodpovednosť partneri projektu SAGA for VET. Texty vyjadrujú len názory autorov a v žiadnom prípade ich nemožno považovať za názory Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za použitie informácií uvedených v tomto texte.